

Centrul Educațional PRO DIDACTICA

RAPORT DE ACTIVITATE

2 0 1 3

CUPRINS:

- I. DATE GENERALE
- II. CELE MAI IMPORTANTE PROIECTE IMPLEMENTATE PÎNĂ ÎN PREZENT
- III. PROIECTE 2013
 - 1. *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova/CONSEPT, componenta Dezvoltare organizațională*
 - 2. *Consolidarea ONG-urilor locale prin intermediul parteneriatelor comunitare*
 - 3. *Îmbunătățirea calității învățămîntului vocațional-tehnic în domeniul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor/(TIC) din Republica Moldova*
 - 4. *Rolul educației în societățile multiculturale: lecții învățate*
- IV. SERVICII DE CONSULTANȚĂ
 - Program de formare a mentorilor în domeniul educației timpurii, în cadrul proiectului *Parteneriat Global pentru Educație*
- V. SERVICII DE FORMARE CONTINUĂ
- VI. CLUBUL DE DEZBATERI EDUCAȚIONALE *PAIDEIA*
- VII. REVISTA *DIDACTICA PRO...*
- VIII. BIBLIOTECA *PRO DIDACTICA*

I. DATE GENERALE

Adresa organizației: str. Armenească, nr.13, mun.Chișinău, MD-2012, Republica Moldova

Telefoane: (37322) 54 25 56, 54 19 94

Fax: (37322) 54 41 99, **web-site:** www.prodidactica.md

Rima BEZEDE, președinte, rbeze@prodidactica.md

Viorica GORAȘ-POSTICĂ, vice președinte, vpostica@prodidactica.md

Tatiana MAZILO, contabil-șef, tmazilo@prodidactica.md

Sergiu OLENCIUC, manager servicii generale, solenciuc@prodidactica.md

Silvia BARBAROV, coordonator de programe, sbarbarov@prodidactica.md

Octombrina MORARU, coordonator de proiect, omoraru@prodidactica.md

Vera BUBULICI, asistent de programe, vbubulici@prodidactica.md

Rodica CATAREU, asistent recepționist, reception@prodidactica.md

Nina IAȚCO, personal de sprijin

Centrul Educațional PRO DIDACTICA este o organizație neguvernamentală, nonprofit, fondată la 11 august 1998.

Misiunea Centrului:

Centrul Educațional PRO DIDACTICA are drept scop promovarea principiilor unei societăți deschise, prin sprijinirea persoanelor și organizațiilor interesate de învățare și dezvoltare continuă, pentru a le facilita afirmarea personală și profesională și o mai bună integrare într-o societate în schimbare.

Pentru aceasta, Centrul oferă programe și servicii de informare, instruire și consultanță axate pe formarea abilităților de învățare continuă pe parcursul întregii vieți; promovarea valorilor unei societăți a cunoașterii, asigurând, astfel, participare și șanse egale pentru toți și suport în procesul de integrare europeană prin educație.

Portofoliul curent al Centrului include 22 de programe de formare pentru profesori și manageri din sistemul educațional, autorizat și licențiat de Ministerul Educației. Certificatele oferite de Centru sînt recunoscute oficial în procesul de atestare a cadrelor didactice.

Obiectivele pe termen lung includ:

- Asigurarea dezvoltării profesionale continue a personalului Centrului și a formatorilor asociați, pentru a menține și a optimiza calitatea serviciilor prestate;
- Diversificarea ofertei de formare (inclusiv promovarea și dezvoltarea învățămîntului la distanță), pentru a răspunde mai eficient solicitărilor concrete ale beneficiarilor direcți – profesorii și instituțiile de învățămînt;
- Oferirea de materiale didactice și publicații;
- Diversificarea surselor de finanțare;
- Sporirea numărului parteneriatelor la nivel național și internațional;
- Sporirea nivelului de transparență la nivel național și internațional.

II. CELE MAI IMPORTANTE PROIECTE IMPLEMENTATE PÎNĂ ÎN PREZENT

GRANTURI:

- *Îmbunătățirea calității învățământului vocațional-tehnic în domeniul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor/(TIC) din Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Cooperării Austriece pentru Dezvoltare/Austrian Development Cooperation/ADC – decembrie 2012-mai 2014;
- *Rolul educației în societățile multiculturale: lecții învățate*, implementat în cadrul Programului Est Est fără Frontiere al Fundației SOROS-Moldova;
- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova /CONSEPT*, componenta *Dezvoltare organizațională*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – 2012-2014;
- *Consolidarea ONG-urilor locale prin intermediul parteneriatelor comunitare*, finanțat de Ambasada SUA în Moldova – octombrie 2012-iulie 2013;
- *Comunități școlare în acțiune: crearea condițiilor pentru persistarea în școală a elevilor din familiile social-vulnerabile*, cu sprijinul financiar al Fondului de urgență, un program internațional creat de George Soros în vara anului 2009 pentru atenuarea efectelor negative ale crizei economice mondiale în Europa Centrală, de Est și de Sud-Est și în Asia Centrală – 2010-2012;
- *Optimizarea predării limbii române în UTA Găgăuzia*, finanțat de Înaltul Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE și Biroul Federal pentru Afaceri Externe al Germaniei – august-decembrie 2011;
- Proiectul internațional *Leadership educațional*, sprijinit financiar de Institutul pentru o Societate Deschisă din Budapesta – ianuarie 2010-iulie 2011;
- *Sporirea participării și calității în educație în țările SEE* (proiect realizat în parteneriat cu CEPS Ljubljana), cu sprijinul financiar al OSI, ESP Budapesta – 2008-2010;
- *CONSEPT/Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – 2008-2010;
- *Educație pentru integrare europeană. Program de formare pentru profesori și elaborare de materiale*, cu sprijinul financiar al Fundației SOROS-Moldova – 2008-2009;
- *Probleme de predare a limbilor în școlile alolingve din Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga) – 2008-2009;
- *Un viitor pentru copiii noștri*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – 2007-2009;
- *Școala de vară Pacea este în mâinile noastre*, cu sprijinul financiar al UNESCO Moldova – 2008;
- *Pentru o mai bună administrare și responsabilizare în școală* (parteneriat cu Centrul Educația 2000+, România) cu sprijinul OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE – 2007-2008;
- *Parteneriat pentru o educație de calitate. Optimizarea calității educației prin promovarea tehnologiilor interactive și prin instituirea unor parteneriate eficiente*, cu sprijinul financiar al Agenției Naționale pentru Dezvoltare CONTACT/PBF – 2006-2007;
- *Succesul școlar pentru copiii romi* (parteneriat cu Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală din Cluj-Napoca, România) cu sprijinul OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE – 2006-2007;

- *Educație pentru integrare europeană. Elaborare Curriculum*, cu sprijinul financiar al Fundației SOROS-Moldova – 2006;
- *Educație pentru echitate gender și șanse egale*, cu sprijinul Fundației SOROS-Moldova – 2006;
- *Educație pentru dezvoltarea comunității. Curs opțional pentru gimnaziu și program de training pentru profesori* (parteneriat cu Programul Educațional *Pas cu Pas*), cu sprijinul financiar al Fundației SOROS-Moldova – 2005-2007;
- *Promovarea toleranței și înțelegerea diversității. Instrumente de lucru pentru profesorii-filologi*, cu sprijinul financiar al Consiliului Europei, Confidence-Building Measures – 2005-2006;
- *Un viitor pentru copiii noștri. Implicarea comunității în facilitarea procesului de integrare socială a copiilor din familiile dezintegrate*, cu sprijinul financiar al OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE – 2005-2006;
- *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul universitar*, cu sprijinul financiar al Fundației SOROS-Moldova, OSY New-York și Asociației Internaționale de Lectură – 2004-2005;
- *Limba română pentru alolingvi. Perfecționarea cadrelor didactice*, cu sprijinul Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga) – 2004;
- *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul universitar*, cu sprijinul financiar al Fundației SOROS-Moldova, OSY New-York și Asociației Internaționale de Lectură – 2003-2004;
- *Comunități de învățare*, cu sprijinul financiar al Fundației SOROS-Moldova – 2003-2005;
- *Toleranță și integrare socială. Informare și formare*, cu sprijinul financiar al Fundației SOROS-Moldova – 2003-2005;
- *Educație pentru alteritate. Curs opțional de educație pentru toleranță și alteritate prin intermediul literaturii etniilor conlocuitoare (liceu, colegii și universități)*, cu sprijinul financiar al Ambasadei Statelor Unite ale Americii – 2003-2005;
- *Educație prin Internet – disciplina școlară Informatica*, cu sprijinul financiar al Fundației SOROS-Moldova – 2002;
- *Învățare prin cooperare*, cu sprijinul financiar al Fundației SOROS-Moldova – 2002-2003;
- *Limba română pentru alolingvi. Perfecționarea cadrelor didactice*, cu sprijinul financiar al Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga) – 2001-2003;
- *Modernizarea învățământului preuniversitar*, cu sprijinul financiar al Fundației SOROS-Moldova – 2001-2002;
- *Internet PRO EDUCATION*, cu sprijinul financiar al Fundației SOROS-Moldova – 1999-2002 (www.proeducation.md);
- *Elaborarea Curriculumului național pentru liceu* – în colaborare cu Ministerul Educației al Republicii Moldova, cu sprijinul financiar al Fundației SOROS-Moldova – 1999;
- *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul preuniversitar*, cu sprijinul financiar al Fundației SOROS-Moldova – 1998-2002;
- *Modernizarea învățământului umanistic*, cu sprijinul financiar al Fundației SOROS-Moldova – 1998-2000.

SERVICII DE CONSULTANȚĂ:

- Servicii de consultanță pentru formarea mentorilor în domeniul educației timpurii, servicii contractate de Ministerul Educației în cadrul proiectului *Parteneriat Global pentru Educație* – iunie-august 2013;
- Servicii de consultanță pentru formarea cadrelor didactice în implementarea curriculumului modernizat de liceu (8106 profesori din 33 de raioane), în parteneriat cu Centrul Educația 2000+ Consulting LTD, România; servicii contractate de Ministerul Educației în cadrul proiectului *Educație de calitate în mediul rural din Moldova* – iulie-august 2010;
- *Educație de calitate în mediul rural din Moldova*, cu sprijinul financiar al Băncii Mondiale – 4 februarie-31 mai 2011;
- Servicii de consultanță pentru elaborarea ghidului pentru educatori *1001 idei pentru o educație timpurie de calitate*, servicii contractate de Ministerul Educației (EFA/FTI) – 2010;
- Servicii de consultanță pentru elaborarea curricula pentru formarea inițială și continuă a cadrelor didactice din educația timpurie și a ghidurilor metodologice aferente, servicii contractate de Ministerul Educației (EFA/FTI) – 2009-2010;
- Servicii de consultanță *Echitate și incluziune în educație. Pilotarea instrumentelor pentru planificare și evaluare în domeniul educației* – servicii contractate de Ministerul Educației – 2009;
- *Evaluarea continuă la clasă*, program de formare, în parteneriat cu Centrul Educația 2000+ Consulting LTD, România, servicii contractate de Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondiala – 2008-2009;
- Educație de calitate în mediul rural din Republica Moldova. Ameliorarea predării-învățării în școlile rurale în baza curriculumului modernizat de liceu, servicii contractate de Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondiala – 2007;
- Dezvoltarea profesională a managerilor de grădinițe, în cadrul Proiectului Ministerului Educației și Tineretului *Educație pentru Toți – Inițiative de Acțiune Rapidă*, servicii contractate de Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondiala – 2007;
- Consultanță și programe de formare pentru autorii de manuale, Bishkek, Kyrgyzstan, servicii contractate de Fundația pentru Inițiative Educaționale – 2006;
- Consultanță pentru autorii de curriculum și de materiale didactice pentru predarea limbii georgiene ca limba a doua, Tbilisi, Georgia, servicii contractate de HCNM al OSCE – februarie – 2005;
- Consultanță pentru formare de formatori pentru predarea limbii georgiene ca limba a doua, Bakuriani, Georgia, servicii contractate de HCNM al OSCE – iunie 2005;
- Servicii de formare oferite la solicitarea profesorilor universitari și preuniversitari, managerilor de grădinițe, școli și instituții de învățământ superior.

III. PROIECTE 2013

1. **CONSOLIDAREA SISTEMULUI DE EDUCAȚIE PROFESIONALĂ TEHNICĂ ÎN MOLDOVA/CONCEPT,** **Componenta DEZVOLTARE ORGANIZAȚIONALĂ**

Obiectiv 1:	<i>Dezvoltare organizațională</i>
Finanțator:	Fundația Internațională Liechtenstein Development Service LED
Perioadă de implementare:	ianuarie 2012-decembrie 2014
Buget anual:	455 337 MDL
Scop:	A contribui la dezvoltarea organizațională a 9 instituții implicate în proiectul <i>CONCEPT</i>

Obiective:

- Eficientizarea competențelor manageriale ale echipelor administrative din instituțiile incluse în proiect;
- Organizarea și monitorizarea procesului de elaborarea a planurilor de dezvoltare a instituțiilor;
- Asigurarea consultanței și a expertizei profesionale în procesul de elaborare a unor planuri de dezvoltare a instituțiilor funcționale.
-

Activități și rezultate:

1. *Ateliere de pregătire a activităților de formare și consultanță*

Pentru organizarea și implementarea cu succes a activităților de formare incluse în proiect, au fost organizate ateliere ale formatorilor. În cadrul acestora, au fost discutați termenii de referință și au fost pregătite agenda și suporturile de curs, metodologia și materialele necesare pentru modulul III al programului de formare *Elaborarea Planului de Dezvoltare a Școlii* și pentru trainingul adițional *Monitorizarea implementării Planului de Dezvoltare a Școlii*. La ateliere au participat formatorii din proiect.

2. *Seminarul-training „Elaborarea Planului de Dezvoltare a Școlii”*

Printre programele de formare desfășurate în anul 2013 în cadrul proiectului *CONCEPT* se numără modulul III al seminarului-training *Elaborarea Planului de Dezvoltare a Școlii*, care s-a desfășurat în perioadele 19-20 și 26-27 februarie. La activitate au participat 54 de manageri și profesori (cîte 6 din fiecare instituție). Agenda acestei activități a inclus subiecte din domeniul managementului strategic, inclusiv privind elaborarea componentelor Planului de Dezvoltare, identificarea și prioritizarea problemelor, proiectarea strategiei instituției etc. Fiecare sesiune a fost realizată interactiv, cu accent pe experiența profesională a managerilor și pe contextul instituției pe care o reprezintă.

3. *Elaborarea Planului de Dezvoltare a Școlii*

În perioada martie-septembrie, cele 9 instituții implicate în proiectul *CONCEPT* au elaborat Planul de Dezvoltare a Școlii.

4. *Consultanță în elaborarea Planului de Dezvoltare a Școlii*

În perioada mai-septembrie 2013, formatorii implicați în proiect au realizat în cele 9 instituții-pilot 27 de vizite, în vederea consultării echipelor administrative în elaborarea Planului de Dezvoltare. Activitățile de consultanță din școlile profesionale au fost organizate de echipele manageriale și facilitate de formatorii-experti ai Centrului. Pe parcursul a 3 vizite, în fiecare instituție, formatorii au realizat sesiuni de consultanță, în cadrul cărora s-au discutat și s-au actualizat aspectele teoretice și cerințele față de elaborarea PDȘ; au oferit recomandări practice pentru îmbunătățirea componentelor planului; au răspuns solicitărilor grupurilor de lucru, contribuind, astfel, la definitivarea acestor documente strategice importante. La

sfârșitul lunii septembrie 2013, toate instituțiile au prezentat varianta finală a Planului de Dezvoltare pentru redactare finală și imprimare.

5. Vizite de evaluare a implementării Planului de Dezvoltare a Școlii

Pe parcursul lunilor noiembrie și decembrie, au fost organizate vizite de evaluare a implementării Planului de Dezvoltare în 5 școli participante în fazele I și II ale proiectului: L.P. nr. 1 din Chișinău, Ș.P. nr. 1 din Cupcini, Ș.P. din Florești, Ș.P. nr. 1 și nr. 2 din Cahul. Formatorii experți au studiat și analizat documentele instituționale: Planul de Dezvoltare a Școlii, planurile anuale, rapoartele anuale de activitate; au avut discuții *focus grup* cu echipa managerială, cu elevii și profesorii; au vizitat sălile de curs și atelierele. În urma vizitelor s-a constatat că Planul de Dezvoltare a Școlii a fost foarte util echipelor manageriale. Chiar dacă obiectivele stipulate au fost atinse parțial, documentele au fost funcționale în toate instituțiile și au contribuit la soluționarea participativă a problemelor identificate.

6. Training anual adițional pentru manageri

La solicitările echipelor manageriale ale celor 14 instituții implicate în activitățile proiectului *CONSEPT*, în perioada 6-8 noiembrie, la Centrul Educațional PRO DIDACTICA s-a desfășurat seminarul-training cu genericul *Monitorizarea și evaluarea implementării Planului de Dezvoltare a Școlii*. La activitate au participat școli care au elaborat recent Planul de Dezvoltare și școli care au deja o experiență în implementarea acestuia. Cei care au deja experiență în domeniu au reflectat asupra acesteia, iar novicii le-au adresat întrebări pe marginea ei. În urma acestei activități fiecare echipă a elaborat un program de monitorizare a implementării Planului de Dezvoltare a Școlii.

7. Activitate de bilanț și de prezentare a Planului de Dezvoltare a Școlii

La 24 decembrie 2013, a fost organizată activitatea de bilanț a proiectului, în cadrul căreia au fost trecute în revistă cele mai importante rezultate acumulate pe parcursul a doi ani și au fost prezentate planurile de dezvoltare ale instituțiilor vocaționale. În același timp, au fost evidențiate și provocările care au însoțit acest proces și care au consolidat echipele manageriale, contribuind la o schimbare de atitudine și de perspectivă.

Coordonator de proiect: Rima BEZEDE

2. CONSOLIDAREA ONG-URILOR LOCALE PRIN INTERMEDIUL PARTENERIATELOR COMUNITARE

Proiectul a fost implementat în cadrul *Programului de granturi mici pentru susținerea inițiativelor democratice* al Ambasadei SUA în Moldova, în perioada 1 octombrie 2012-31 iulie 2013.

Scop: A contribui la consolidarea ONG-urilor locale (asociațiilor de părinți) prin inițierea de parteneriate comunitare în mediul rural

Obiective:

- Sensibilizarea actorilor comunitari cu privire la necesitatea dezvoltării parteneriatelor locale;
- Consolidarea capacității echipelor din 6 ONG-uri locale (asociații de părinți) prin inițierea și menținerea parteneriatelor;
- Soluționarea unor probleme comunitare în 6 localități prin implicarea partenerilor identificați în cadrul unor proiecte de intervenție educațională.

Activități-cheie:

- Atelierul de inițiere a proiectului și de selectare a echipelor participante;
- Conferința de lansare a proiectului și prima reuniune a echipei de proiect;
- Seminarul-training *Scrierea proiectelor locale și dezvoltarea de parteneriate*;

- Activitate de evaluare și de certificare;
- Consultații individuale;
- Dotarea centrelor de resurse cu materialele necesare;
- Activități de lansare a centrelor;
- Monitorizarea activității acestor centre;
- Activitatea de bilanț a proiectului.

Șase ONG-uri rurale – AO *Veghetorul*, Agronomovca, Ungheni; AOPP Unțești, Ungheni; AO *Paladium*, Volovița, Soroca; APP Ulmu, Ialoveni; AO *Speranța*, Cușmirca, Șoldănești; APP *Generația Nouă* Zîrnești, Cahu – au beneficiat de instruire în domeniul scrierii și implementării de proiecte educaționale de intervenție, de schimb de experiență și de câte un grant în valoare de 1000 dolari SUA, necesar pentru realizarea unui proiect local, în vederea rezolvării unor probleme concrete cu care se confruntă asociația de părinți sau școala în care aceasta activează. La seminarul de evaluare, echipele de proiect, constituite din manageri școlari și comunitari, profesori au prezentat și au evaluat proiectele elaborate. De asemenea, s-a realizat ultima etapă de instruire cu privire la aspecte pedagogice ce țin de activitatea ONG-urilor, de evaluarea proiectului și de rolul activității de echipă în implementarea proiectelor de intervenție.

Programul de instruire a echipelor locale s-a desfășurat în octombrie-decembrie 2012, iar proiectele locale se vor implementa în perioada ianuarie-mai 2013. Cei 24 de participanți la program au fost certificați în domeniul pedagogiei generale și al managementului proiectelor de intervenție educațională.

În cadrul proiectelor locale, s-a dat prioritate problemelor ce țin de sprijinirea copiilor din familii social-vulnerabile, iar printre beneficiarii proiectului au fost copii, părinți, școala/comunitatea în ansamblu. Asociațiile de părinți implicate au deschis în școli câte un Centru de zi pentru copii și părinți, dotându-l cu mobilier, echipament, literatură și alte materiale didactice necesare pentru ocupațiile din timpul liber al beneficiarilor, inclusiv pentru asistență psihopedagogică și socială a acestora. Impactul imediat al activităților din proiect este unul de reanimare și de participare calitativă a părinților în viața școlii, ocolindu-se contribuțiile financiare tradiționale.

La finalul proiectului, a fost editată o carte cu experiențe de succes din proiect *Inițiative de consolidare a parteneriatelor comunitare*, într-un tiraj de 400 de exemplare, care a fost donată bibliotecilor școlare, în scopul promovării schimbărilor de calitate în inițierea și menținerea parteneriatelor educaționale din comunitate.

Coordonator de proiect: Viorica GORAȘ-POSTICĂ

3. ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII ÎNVĂȚĂMÎNTULUI VOCAȚIONAL-TEHNIC ÎN DOMENIUL TEHNOLOGIILOR INFORMAȚIONALE ȘI COMUNICAȚIILOR/(TIC) DIN REPUBLICA MOLDOVA

Finanțator: Cooperarea Austriacă pentru Dezvoltare/Austrian Development Cooperation/ADC

Perioadă de implementare: Decembrie 2012-mai 2015

Buget anual:

540 697 EUR

Scop: A sprijini îmbunătățirea conținutului și a procesului de învățământ în domeniul TIC în 6 instituții-pilot (colegii și școli profesionale), contribuind, astfel, la sporirea calității cunoștințelor și abilităților practice ale tinerilor specialiști din domeniul TIC – fapt ca va oferi beneficiarilor noi oportunități de dezvoltare profesională și va contribui la creșterea ratei de angajare și la reducerea sărăciei

Partener-implementator: Asociația Națională a Companiilor Private din Domeniul TIC/ATIC

Echipa de implementare:

Director de proiect: Rima BEZEDE

Coordonator de proiect CEPD: Octombrina MORARU

Coordonator ATIC: Ana CHIRIȚA

Expert curriculum: Viorica GORAȘ-POSTICĂ

Expert IT: Anatol GREMALSCI

Grupul consultativ de lucru: 6 reprezentanți ai instituțiilor-pilot

Instituțiile-pilot:

1. Colegiul de Informatică din Chișinău
2. Colegiul Politehnic din Bălți
3. Colegiul Industrial Pedagogic din Cahul
4. Colegiul Financiar-Bancar din Chișinău
5. Școala Profesională nr. 5 din Bălți
6. Școala Profesională nr. 6 din Chișinău

Obiective:

1. Modernizarea curriculumului pentru specializările TIC din instituțiile beneficiare, în vederea asigurării relevanței pentru necesitățile de pe piața muncii, cu implicarea reprezentanților companiilor din domeniul TIC;
2. Îmbunătățirea abilităților practice ale cadrelor didactice, elevilor și studenților din instituțiile beneficiare;
3. Creșterea nivelului de informare și de orientare în carieră a tinerilor privind posibilitatea de obținere a studiilor TIC în instituțiile de învățământ vocațional.

Activitățile-cheie realizate în anul 2013

- I. *Analiza necesităților în instituțiile beneficiare și în sectorul IT, în scopul de a optimiza obiectivele proiectului și rezultatele scontate*

Procesul de analiză a necesităților a fost desfășurat pentru identificarea celor mai stringente și importante probleme ale educației IT în instituțiile beneficiare, precum și în sectorul IT legate de curriculum, formarea profesorilor, performanțele elevilor, rata de angajare, necesitățile companiilor IT etc. Principalele instrumente/metode de analiză au inclus: chestionare, *focus grupuri*, interviuri individuale. În activitate a fost implicată, de rând cu echipa proiectului, echipa de sociologi. La sondajele sociologice în cadrul analizei de necesități au participat 250 de studenți, 25 de profesori și 21 de companii. În rezultat, a fost elaborat un raport privind analiza necesităților în domeniul VET-TIC.

- II. *Vizita de studiu în Austria pentru reprezentanții Grupului consultativ de lucru și ai instituțiilor beneficiare*

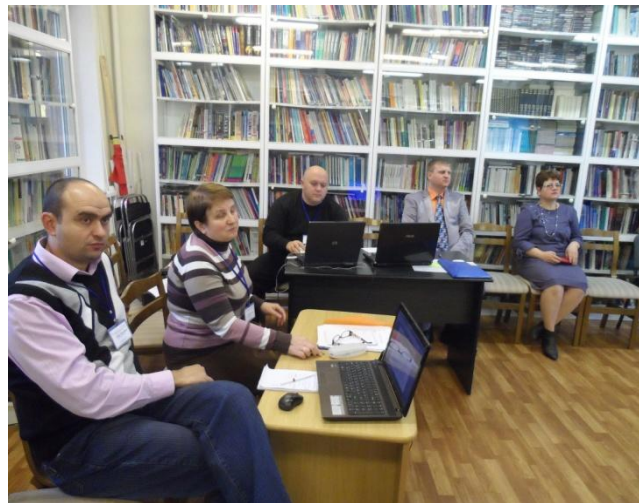
La această activitate, organizată în parteneriat cu Ministerul Educație, Artă și Cultură din Austria, au participat 16 persoane din diferite instituții implicate în proiect, precum și reprezentanți ai Grupului consultativ de lucru, care au vizitat 7 instituții ce reflectă sistemul VET austriac. Sistemul VET din Moldova este mai mult teoretic și nu este orientat spre satisfacerea reală a necesităților pieței forței de muncă. Principalele obiective ale vizitei de studiu au fost: identificarea specificului sistemului austriac VET TIC, în special cu privire la procesul de dezvoltare a curriculumului în funcție de cerințele pieței, formarea profesorilor TIC în scopul dezvoltării abilităților practice ale studenților, gestionarea practicii în cadrul companiilor TIC.

III. *Elaborarea și implementarea programului de formare pentru membrii grupului de elaborare a materialelor curriculare*

În vederea selectării concepetorilor de curricula modulare, a fost anunțat un concurs pentru specialiștii din domeniul TIC. Potențialii dezvoltatori de curriculum au prezentat o scrisoare de motivare și CV-ul. Pentru pregătirea programului de formare destinat cadrelor didactice în domeniul TIC, au fost organizate cel puțin 2 ateliere de lucru cu participarea grupului de experți. În cadrul acestor ateliere au fost stabilite obiectivele și durata formărilor. De asemenea, a fost identificat un standard unic de pregătire a sesiunilor de formare și a materialelor. Astfel, în cadrul trainigurilor de formare, au fost instruiți 18 concepetori de curriculum modular.

IV. *Elaborarea materialelor curriculare*

După formarea concepetorilor de curriculum modular, au fost propuse spre modernizare 4 module destinate învățământului mediu de specialitate la specialitățile *Informatică* și *Calculatoare* și 12 module la specialitatea *Operator Suport Tehnic Calculatoare* destinate învățământului secundar profesional.

Coordonator de proiect: Octombrina MORARU

ROLUL EDUCAȚIEI ÎN SOCIETĂȚILE MULTICULTURALE: LECȚII ÎNVĂȚATE

Proiectul *Rolul educației în societățile multiculturale: lecții învățate* a fost realizat în parteneriat cu Centrul pentru Inițiative Educaționale din Letonia și Asociația de Tineret *Republica Deschisă* din Estonia.

Scop: A contribui la o mai bună integrare socială a etniilor minoritare în societatea moldovenească, a spori rolul educației în efortul de consolidare a societății multiculturale, prin studierea experienței altor țări ex-sovietice, învățând din realizările și eșecurile acestora

Obiective:

- Familiarizarea cu politicile și practicile existente în Letonia și Estonia privind rolul educației în scopul consolidării și coeziunii sociale în cadrul unor societăți multiculturale;
- Împărtășirea practicilor educaționale de succes unui public cât mai larg din Republica Moldova în baza experienței acumulate de către omologii estonieni și letoni;
- Sensibilizarea opiniei publice din republica noastră asupra problemelor existente în societate privind consolidarea și coeziunea socială prin integrarea minorităților etnice;
- Elaborarea unor recomandări concrete, care să fie aduse în atenția autorităților, dar și a publicului larg;
- Publicarea de materiale în baza întâlnirilor și discuțiilor avute în cadrul vizitelor de studiu efectuate.

Activități

1. *Vizite de studiu ale unui grup de experți din Moldova în Estonia și Letonia* (9-19 decembrie 2012);
2. *Organizarea de ateliere regionale pentru educația multiculturală* (4-8 martie 2013)
În scopul a) familiarizării unui public cât mai larg cu experiența Letoniei și Estoniei privind politicile de integrare socială a minorităților etnice; b) împărtășirii practicilor educaționale de succes, care au contribuit la coeziunea socială și consolidarea societății multiculturale din aceste țări și c) sensibilizării opiniei publice din republica noastră asupra problemelor existente în societate privind integrarea minorităților etnice, au fost organizate câteva ateliere de lucru în diferite regiuni ale țării.
3. *Vizită de studiu în Moldova a experților străini și organizarea unei mese rotunde la Chișinău* (15-20 aprilie 2013)
Prin această vizită de studiu a unui nou grup de experți din Letonia și Estonia s-a dorit continuarea schimbului de experiență realizat între țările noastre, pentru ca un public local cât mai larg să poată beneficia de bunele lor practici. Pentru a se familiariza cât mai bine cu situația din țara noastră, au fost organizate un șir de întâlniri cu diverși factori de decizie, reprezentanți ai comisiei parlamentare pentru educație, administrației publice locale, bașcanatului UTA Găgăuz Yeri; profesori universitari, manageri și profesori școlari.
4. *Publicarea materialelor generate în urma vizitelor de studiu în țările UE*
În scopul familiarizării unui public cât mai larg cu cele mai bune practici și experiențe relevante ale Letoniei și Estoniei, participanții la vizitele de studiu au realizat un grup de materiale tematice, care să valorifice și să promoveze în acest mod experiențele obținute. Mai mult decât atât, avînd o sursă reală de comparație, autorii materialelor au încercat să analizeze contextul local și să pună mai bine în evidență ce și cum urmează să fie îmbunătățit la noi.
5. *Organizarea unei mese rotunde pentru diseminarea rezultatelor proiectului către grupurile-țintă relevante* (26 iunie 2013)
Experiențe de integrare a minorităților naționale prin educație a fost genericul mesei rotunde la care au participat reprezentanți ai Ministerului Educației, Biroului Relații Interetnice, Direcției Raionale de Învățămînt din Comrat; manageri școlari din circa 30 de instituții liceale cu instruire în limba rusă din diferite localități ale republicii. Reprezentînd, totodată, și ultima activitate din cadrul proiectului, evenimentul a continuat acțiunea de promovare a experiențelor letone și estoniene în

spațiul nostru public. Acest lucru a determinat, în mare măsură, identificarea grupului-țintă de participanți – directorii unor instituții de învățământ în care studiază reprezentanții diferitelor etnii naționale – ucraineni, ruși, găgăuzi, bulgari etc.

Rezultate:

- Au fost îmbunătățite cunoștințele participanților/expertilor moldoveni la vizitele de studiu în țările UE cu privire la edificarea unor comunități multiculturale viabile, prin intermediul creșterii rolului măsurilor și al instrumentelor educaționale.
- Experții moldoveni au obținut informațiile necesare pentru promovarea în contextul republicii a celor mai avansate experiențe din Estonia și Letonia, în scopul de a îmbunătăți aspecte concrete din societatea noastră.
- Factorii de decizie din Republica Moldova au fost informați despre experiențele avansate ale acestor țări, devenind mai motivați să sprijine ameliorarea politicilor și a practicilor multiculturale actuale.
- A sporit gradul de informare al societății civile privind experiența Estoniei și Letoniei în domeniul educației multiculturale.
- Experții internaționali au fost familiarizați cu realitățile contextului din Republica Moldova și cu problemele legate de spațiul multicultural și de educația multiculturală.
- Au fost îmbunătățite cunoștințele părților interesate din Republica Moldova în domeniul consolidării comunităților multiculturale viabile, sporind, în acest sens, rolul măsurilor și instrumentelor educaționale.
- A fost lansată o inițiativă concretă de colaborare între Centrul Educațional PRO DIDACTICA și Asociația de tineret *Republica Deschisă* din Estonia privind realizarea în comun a unui proiect care să pregătească o echipă de formatori locali pentru a promova modelele de predare integrată a limbii în instituțiile școlare din Republica Moldova – *Capacity Development for Content and Language Integrated Learning in Moldovan Schools via European successful models/experiences*.

Coordonator: Silvia BARBAROV

IV. SERVICII DE CONSULTANȚĂ

PROGRAMUL DE FORMARE A MENTORILOR ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI TIMPURII ÎN CADRUL PROIECTULUI PARTENERIAT GLOBAL PENTRU EDUCAȚIE

Finanțator: Ministerul Educației al Republicii Moldova, în cadrul proiectului internațional *Parteneriat Global pentru Educație*

Buget: 61 214 \$

Perioadă de implementare: 19 iunie-18 septembrie 2013

Scop: A oferi servicii de consultanță pentru formarea mentorilor din educația timpurie

Parteneri:

- Ministerul Educației
- Direcțiile Raionale de Învățământ, Tineret și Sport
- Grădinițele din țară

Beneficiari: 260 de mentori și 40 de inspectori din domeniu

Echipa de implementare:

Director de proiect: Rima BEZEDE

Coordonator de proiect: Viorica GORAȘ-POSTICĂ

Formatori naționali: 20 de experți în instruirea adulților și în educația timpurie

Asistent de proiect: Rodica CATAREU

Contabil: Tatiana MAZILO

Obiective:

- A prelua și a utiliza 2 module de formare a mentorilor (suport metodologic și practic), oferite de consultantul internațional pentru instruirea a 260 de mentori și 40 de inspectori;
- A instrui 260 de mentori (selecțaiți din fiecare raion, pe baza criteriilor elaborate de către consultant) și 40 de inspectori;
- A promova instrumente relevante pentru grădinițele din Republica Moldova întru monitorizarea și evaluarea procesului de predare-învățare;
- A evalua cunoștințele dobândite de către participanți la nivel de raion, folosind metoda de evaluare pre- și postformare.

Activități și rezultate:

Activitatea 1. Întrunirea echipei de proiect. Distribuirea sarcinilor

Rezultate:

- Revizuirea planului de lucru și a sarcinilor;
- Elaborarea planului general detaliat de operare.

Activitatea 2. Atelierul 1 pentru formatorii naționali

Rezultate:

- Elaborarea criteriilor de selectare a mentorilor;
- Elaborarea designului trainingului;
- Distribuirea sarcinilor pentru revizuirea materialelor de curs.

Activitatea 3. Aranjamentele logistice cu DGÎTS și furnizorii de servicii

Rezultate:

- Elaborarea formularului de aplicare pentru mentori;
- Identificarea și selectarea potențialilor mentori;
- Prezentarea listelor cu 300 de participanți și 24 de formatori naționali Ministerului Educației, pentru a facilita participarea la program;
- Stabilirea programului de instruire pentru 300 de participanți;
- Identificarea locațiilor și a furnizorilor pentru programul de formare.

Activitatea 4. Atelier de lucru 2 pentru formatorii naționali

Rezultate:

- Prezentarea și discutarea materialelor. Finalizarea materialelor;
- Pregătirea pentru training;
- Elaborarea programului trainingului, a materialelor care vor fi folosite/diseminate;
- Stabilirea competențelor profesionale ce vor fi dezvoltate.

Activitatea 5. Program de formare a mentorilor

Rezultate:

20 de formatori naționali implicați în implementarea programului de formare;

292 de mentori formați (15 grupe);

20 de sesiuni desfășurate în fiecare perioadă (în total – 60 de sesiuni).

Activitățile din cadrul Programului de formare a mentorilor din grădinițe s-au desfășurat în conformitate cu planificările C.E. PRO DIDACTICA și cu termenii de referință formulați de Ministerul Educației al Republicii Moldova. Obiectivul principal al proiectului a fost atins prin oferirea mentorilor din domeniul educației timpurii a unui program de formare de calitate. Astfel, în perioada preconizată a fost actualizat/adaptat suportul didactic necesar pentru instruirea mentorilor din grădinițe, a fost asigurată logistica pentru activitățile de formare și au fost realizate programe de instruire a câte 40 de ore, în 3 etape:

- I. 15-19 iulie 2013 (5 grupe);
- II. 22-26 iulie 2013 (5 grupe);
- III. 29 iulie-2 august 2013 (5 grupe).

Programul de instruire a fost livrat într-o manieră profesionistă și aici apreciem efortul depus de către experții internaționali, al căror suport a fost utilizat, al formatorilor naționali și al mentorilor locali, dar și al echipei de proiect. Implementarea programului de instruire pentru formarea formatorilor locali poate fi considerat o reușită, aceasta demonstrând-o atât prezența participanților (98%), cât și sinteza rapoartelor formatorilor și a chestionarelor de evaluare a programului.

Conform evaluărilor finale, pentru mentorii nou formați, activitatea a fost una foarte utilă și actuală, majoritatea manifestînd dorința de a se implica în continuare în oferirea serviciilor de mentorat. Atît participanții, cît și factorii interesați (DGRÎTS, Ministerul Educației) au menționat calitatea suportului de curs oferit, prestația formatorilor naționali și interesul cadrelor didactice pentru subiectele abordate. Tematica a fost destul de vastă, dar orientările clare din suporturi i-a ajutat să-și focalizeze dezbaterile asupra esenței mentoratului. Certificarea participanților a fost, la rîndul ei, salutată, apreciindu-se ca necesară și cerută de către toți participanții.

Astfel, participanții au conștientizat rolul pe care îl vor avea în noua ipostază; diferența dintre ajutorul tradițional oferit educatorilor (sfaturi, recomandări) și rolul mentorului (a-l ajuta pe educator să găsească singur soluții); au văzut perspectivele de dezvoltare personală și profesională; au dovedit suficientă încredere în forțele proprii pentru a oferi servicii de mentorat; și-au dezvoltat capacitatea de ascultare activă, de a crea planuri de dezvoltare profesională; sînt persoane devotate domeniului. Copiii sînt valoarea de bază evidentă care îi motivează pentru acceptarea și promovarea schimbărilor.

Coordonator de proiect: Viorica GORAȘ-POSTICĂ

V. SERVICII DE FORMARE CONTINUĂ 2013

Centrul Educațional PRO DIDACTICA a oferit programe de formare în baza programului aprobat de Ministerul Educației al Republicii Moldova, prin ordinul nr. 780 din 18 iulie 2013, în domeniul învățământului pentru adulți și al instruirii prin cursuri, pentru formarea continuă și pregătirea metodică suplimentară a profesorilor, precum și în baza acordurilor de colaborare încheiate cu Ministerul Educației al Republicii Moldova. La finele cursurilor, au fost oferite certificate care confirmă absolvirea acestora și care pot fi folosite în procesul de atestare.

Echipa de formatori este alcătuită din angajați ai Centrului, experți-consultanți și profesori-formatori din diverse instituții de învățământ din Republica Moldova, care și-au perfecționat cunoștințele și abilitățile la numeroase centre de instruire din România, SUA, Franța, Canada, Marea Britanie, Belgia, Ungaria, Rusia, Germania, Austria ș.a.

Centrul dispune de un spațiu de cca 300 m², în zona centrală a orașului, și este dotat cu:

- sală de conferințe, alias bibliotecă, în care pot fi găsite peste trei mii de titluri de carte didactică și de referință pe domeniile: management general și educațional, pedagogie și didactică generală, didactica disciplinelor umanistice și exacte, psihologie etc.;
- cinci săli mai mici pentru cursuri și activități pe grupuri;
- echipament de ultimă oră pentru activitățile de training: retroproiectoare, multimedia, table tip flipchart, copiator, aparat video și audio, calculatoare, imprimante etc.

În anul 2013, din pachetul de programe de formare continuă, au fost selectate modulele care au corespuns necesităților de formare ale profesorilor. Au fost acceptate solicitări din partea unor grupuri din școli (12-16 persoane) sau înscrieri individuale, pînă la completarea grupului (16 persoane). Cursurile au fost realizate atît în incinta Centrului, cît și în sediul instituției solicitante.

Costul unui program de instruire complexă a fost stabilit în funcție de condițiile solicitate și a acoperit, în primul rînd, cheltuielile de elaborare și de oferire a programelor de instruire, materialele utilizate și o pauză cafea. Cu fiecare grup de cursanți au lucrat 1-2 formatori experimentați. Atît conținuturile, cît și durata cursurilor au fost construite în baza doleanțelor și a necesităților participanților. Informațiile cu privire la alte activități ale Centrului, oferite gratis în proiecte sponsorizate de donatori, au fost plasate pe pagina Web a Centrului: www.prodidactica.md.

Pe parcursul anului 2013, echipa de formatori a Centrului Educațional PRO DIDACTICA a răspuns necesităților de perfecționare a cadrelor didactice și manageriale, prestînd o gamă variată de servicii, inclusiv pentru:

- Liceul Teoretic *Elimul Nou*, Chișinău – *Activitate de follow-up din cadrul Programului complex de formare continuă a cadrelor didactice*
- DGETS Soroca – *Activitate de follow-up din cadrul Programului complex de formare continuă a cadrelor didactice din învățămîntul primar*
- DGETS Ungheni – *Program de formare pentru cadrele didactice din învățămîntul primar*
- Agence Universitaire de la Francophonie – *Didactica universitară: strategii interactive de predare-învățare*
- Gimnaziul Floreni – *Psihopedagogie și didactica disciplinelor*
- DGETS Ungheni – *Psihopedagogie și didactici particulare*
- Gimnaziul Bahmut, Călărași – *Managementul schimbării*
- Liceul Teoretic *Vasile Alecsandri*, Chișinău – *seminarul Indicatori de evaluare a rezultatelor școlare*

- Liceul Teoretic *Petru Rareș*, Orhei – seminarul *Formarea competențelor de comunicare în baza sistemelor limbii*
- Colegiul de Medicină, Chișinău – seminarul *Tehnologii interactive pentru formarea competențelor profesionale*.
- Consiliul Național al Tineretului din Moldova – *Formare de formatori în domeniul asigurării calității în realizarea activităților de educație nonformală*
- Organizația Mondială a Sănătății – *Formare de formatori*
- Asociația ACASĂ – *Program de formare pentru promovarea toleranței față de persoanele cu dizabilități și managementul proiectelor*
- Liceul Teoretic *Emil Nicula*, Mereni, Anenii Noi – *Evaluarea competențelor în baza standardelor educaționale*
- Agence Universitaire de la Francophonie – *Strategii interactive de proiectare-predare-învățare-evaluare și cercetare pentru profesori universitari*
- Seminarii tematice în următoarele instituții din Chișinău: Colegiul de Medicină, Liceul Teoretic *Vasile Alecsandri*, Liceul Teoretic *Ginta latină*.

Echipa de formatori implicați s-a constituit din:

Ludmila AFTENI, Rima BEZEDE, Nina BÎRNAZ, Tatiana CARTALEANU, Olga COSOVAN, Raisa GAVRILIȚĂ, Viorica GORAȘ-POSTICĂ, Angela GRAMA-TOMIȚA, Galina FILIP, Sergiu LÎSENCO, Mariana MARIN, Nina MÎNDRU, Lia SCLIFOS, Daniela STATE, Livia STATE etc.

În total, au fost certificate 800 de persoane.

VI. CLUBUL DE DEZBATERI EDUCAȚIONALE *PAIDEIA*

Pe parcursul anului 2013, în cadrul Clubului de Dezbateri Educaționale *PAIDEIA*, organizat în incinta C.E. PRO DIDACTICA, au fost organizate mai multe activități. Acestea au propus profesorilor de la toate disciplinele școlare subiecte variate și utile pentru optimizarea practicii de predare la clasă. Subiectele abordate au provocat discuții și dezbateri constructive, schimb eficient de opinii și de experiență. Atmosfera plăcută și degajată, competența și profesionalismul facilitatorilor, interesul participanților pentru subiectele discutate au contribuit la realizarea cu succes a acestor activități.

Subiectele abordate:

- *Evaluarea competențelor (în contextual rezultatelor PISA);*
- *Portretul psihopedagogic al liderului;*
- *Lectura textului noncontinuu. Conținuturi și competențe;*
- *Metode, tehnici, strategii... (sau creode ale învățării situaționale);*
- *Interacțiunea cititorului cu opera literară prin calendarul de lectură și atitudine on-line;*
- *Particularități ale comunicării didactice; oportunități noi de dezvoltare a gândirii critice prin intermediul orelor de dirigenție;*
- *Temele pentru acasă – un rău necesar;*
- *Profesori de excelență – elevi inspirați;*
- *Evocarea – cadru de învățare și de gândire la lecțiile de limba și literatura română;*
- *Biologia modernă;*
- *Tehnica Proiectul;*
- *Rețeta și instrucțiunea ca text funcțional polivalent;*
- *Formarea competenței culturale prin studiul limbii;*
- *Proiectele de intervenție – o șansă pentru dezvoltarea instituțională și profesională;*
- *Metode și tehnici de evaluare orală;*
- *Strategii de interacțiune școală/diriginte-familie;*

Participanți: peste 100 de cadre didactice din diverse instituții de învățământ atât din municipiul Chișinău, cât și din alte localități.

VII. REVISTA DIDACTICA PRO

Echipa redacțională: Mariana VATAMANU-CIOCANU, redactor-șef; Danil BOGDEA, redactor; Nicolae SUSANU, design grafic, tehnoredactare.

Pe parcursul anului 2013, au apărut 6 numere ale revistei de teorie și practică educațională *DIDACTICA PRO...*, într-un tiraj de 1000 de exemplare fiecare. Publicația a fost distribuită prin intermediul mai multor agenții (POȘTA MOLDOVEI, MOLDPRESA, USP-PRESA, PRESS INFORM-CURIER), avînd cca 900 de abonați.

Nr. 1 (77) – **EDUCAȚIE MULTILINGVĂ**

- Politici sociolingvistice și integrarea socială a alofonilor din Republica Moldova
- Experiințe demne de urmat. Imersiunea lingvistică
- Multilingvismul: beneficii personale și sociale
- Metode și tehnici centrate pe elev aplicate la lecțiile de matematică

Nr. 2 (78) – **EDUCAȚIE PRIN ȘI PENTRU LECTURĂ**

- Construcția pedagogică a lecturii
- Repere didactice în abordarea textului noncontinuu
- *Problematizarea* – metodă cu un înalt potențial formativ

Nr. 3 (79) – **PARTENERIATUL FAMILIE-ȘCOALĂ ȘI EDUCAȚIA DE CALITATE**

- Parteneriatul familie-școală: unicul scenariu verosimil pentru un învățămînt de calitate
- Dezvoltarea inteligenței parteneriale prin intermediul proiectelor educaționale
- Proiectarea pe competențe: calitate în realizarea procesului educațional la chimie

Nr. 4 (80) – **INOVAȚIA ÎN EDUCAȚIE**

- Modelul proiectiv de instruire pentru utilizarea TIC în învățămîntul superior
- Limba română pe stick și ecran
- Teme cross-curriculare: o abordare inovativă în cadrul disciplinelor naturii
- Formarea competențelor de rezolvare a problemelor de calcul la chimie prin metoda *Algoritmizare*

Nr. 5-6 (81-82) – **ATESTAREA CADRELOR DIDACTICE**

- Evaluarea resurselor umane în învățămîntul preuniversitar
- Influența mediului social și particularităților individuale asupra opțiunii profesionale și evoluției în carieră
- Dezvoltarea profesională: zona de confort sau zona de risc?
- Considerații asupra utilizării itemilor cu alegere duală în evaluările curente la *Geografia Fizică Generală*

VIII. BIBLIOTECA *PRO DIDACTICA*

SERVICII

Biblioteca a oferit beneficiarilor – pentru lectură în sală și împrumut la domiciliu – cărți din diverse domenii (enciclopedii, dicționare, monografii) în limbile română, rusă, engleză, franceză; întreaga colecție a revistei *DIDACTICA PRO...* (2000-2013), colecția revistei *Tribuna învățământului* și a săptămânalului *Făclia*, a revistelor *Управление школой* și *Школьный психолог*.